

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY

EXAMINATION: JUNE - 2022

THIRD SEMESTER

Subject: Urban Sociology - I (SCBCS-17-313)

Date: 14/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. The concept of 'collective consumption' is most closely associated with -----
  - a) David Harvey
  - b) Molotch
  - c) Manuel Castells
  - d) Peter Saunders
2. ----- was the Chicago School's approach to the study of urban life called?
  - a) urban reserve
  - b) urban ecology
  - c) urban economics
  - d) urban sociology
3. ----- is not a feature of urban life?
  - a) loss of humanistic value
  - b) Impersonal relationship
  - c) informal ties
  - d) Competition
4. ----- is the biggest populated city in India as per the 2011 census?.
  - a) Kolkatta
  - b) Delhi
  - c) Kochi
  - d) Mumbai
5. ----- is the author of the article 'The City' published in 1915?
  - a) R.E. Park
  - b) Louis wirth
  - c) Qunin
  - d) None of these

Q. 2. Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) Urbanization
- 2) National Rural Health Mission
- 3) Urban poverty
- 4) Global cities
- 5) Colonial City
- 6) Urban Governance

Q. 3. Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Role of civil society in the urban governance
- 2) Louis Wirth's organizational of space model
- 3) Manuel Castells's differentiation of metropolitan space
- 4) Consequences of rural-urban migration.

Q. 4. Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) Explain approaches of Park and Burgess on urban community behaviour and urban ecology.
- 2) Discuss the debates with early urban sociology.
- 3) Describe the causes which are responsible for slum in urban area

मराठी रूपांतर
नागरी समाजशास्त्र भाग - १ (SCBCS- 17-313)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा. (०५)
१. 'सामूहिक उपभोगता' ही संकल्पना-----शी संबंधित आहे.
अ) हार्वे ब) मालोच
क) कास्टेल ड) सौंडर
२. शिकागो स्कूल दृष्टीकोनामध्ये शहरी जीवनाचा अभ्यास करण्याला -----असे म्हणतात?
अ) शहरी राखीव ब) शहरी जैव-परिस्थितीकी
क) नागरी अर्थशास्त्र ड) नागरी समाजशास्त्र
३. -----हे शहरी जीवनाचे वैशिष्ट्य नाही.
अ) मानवतावादी मूल्य कमी होणे ब) अवैयक्तिक नाते
क) अनौपचारिक संबंध ड) स्पर्धा
४. २०११ च्या जनगणनेनुसार भारतातील सर्वात मोठे लोकसंख्या असलेले शहर ----- होते?
अ) कोलकत्ता ब) दिल्ली
क) कोची ड) मुंबई
५. १९१५ मध्ये प्रकाशित झालेल्या 'द सिटी' या लेखाचे लेखक ----- हे आहेत?
अ) आर.ई. पार्क ब) लुईस वर्थ
क) कुनिन ड) यापैकी काहीही नाही
- प्र. २. टिपा लिहा. (कोणतेही पाच) (१०)
- १) नागरिकीकरण
२) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान
३) शहरी दारिद्र्य
४) जागतिक शहरे
५) वसाहतवादी शहर
६) नागरी शासन कारभार
- प्र. ३. थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही तीन) (१५)
- १) नागरी प्रशासनात नागरी समाजाची भूमिका
२) लुई विर्थचे अवकाश प्रारूपाचे संघटन
३) मॅन्युएल कॅस्टेल्सचे मेट्रोपॉलिटन अवकाशाचे वेगळेपण
४) ग्रामीण-शहरी स्थलांतराचे परिणाम.
- प्र. ४. सविस्तर उत्तर द्या. (कोणतेही दोन) (३०)
- १) शहरी समुदायाच्या वर्तनावर आणि शहरी पर्यावरणशास्त्रावर पार्क आणि बर्गसचे दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
२) पूर्व नागरी समाजशास्त्रातील वादविवादांची चर्चा करा.
३) नागरी भागात झोपडपट्ट्या निर्माण होण्याच्या कारणांचे स्पष्टीकरण द्या.